

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: VI. évfolyam: Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 fill. Negyedévre 3 Negyedévre 4 50 .		Felelős szerkesztő: Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRÖNÖVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECEN, Piac-utca 49. szám.
---	--	--	---

A kupolateremben.

Debrecen, október 27.

Az országház kupolatermében a miniszterek körül tolongó nagy tömegben, ahol minden, még csak helyi nagyságnak sem nevezhető egyéniség előre igyekezett furakodni a miniszterek közelébe, — kissé félrevonulva szemlélődött és csendes mosolygással hallgatott egy magas, daliás termetű, egészséges pirosas arcszíni, hegyes bajuszu férfi, akinek pedig sokkal inkább lett volna jogcime az első sorban állani, mint egy néhány szalonkabátos és nem szalonkabátos embernek.

Ott álldogált, egy pár jó emberével és nézte csendesesen a nagy tülekedést, mert — mi türes-tagadás — az aranyos kupola alatt bizony megszállta a jó debrecenieket az első sorba furakodás vágya. És amikor Zichy János azt a nagy anyagi és erkölcsi tőkét kezdte emlegetni, amelyet Debrecen az új egyetembe fektet s amikor a miniszterelnök gratulált a civis-város podesztájának, akkor ez a magas termetű férfi, a maga szokott tréfás hangján megkérdezte a szomszédjait: „No fiúk, meg vagytok elégedve a válasszal?”

És erre a kérdésre — azt hiszem — ez lett volna a helyes felelet: „Meg vagyunk elégedve, de hogy ily választ kaphattunk, azt nagyrészt Neked köszönhetjük. Mert ha Debrecen város közönsége lelkében évtizedek óta él is már a vágy az egyetem után s ha a kálvinista közvéleményben már idestova harminc esztendeje vert is gyökeret előbb csak

a filozófiai fakultás, majd a protestáns egyetem, végül pedig a kálvinista theologiai fakultással bíró állami univerzitás megalkotásának eszméje, tulajdonképp Te voltál az, aki meg tudtad mozgatni azokat a hatalmas köröket, a melyek a gondolat élő valósággá váltó tényezői. A Te fáradságot és meglankadást soha nem ismerő nagy munkásságodban volt az az energia, amely pihenni, elaludni sohasem engedte ezt a kérdést, hej, pedig mennyire alkalmas a talaj Debrecenben és széles e hazában minden nagy kérdés elposványosítására. Csodáltuk és sokszor nem értettük azt az optimizmust, amely cselekvésedre másban s nemcsak ez egyetem kérdésében annyira jellemző, de most, amikor ismét csodáljuk, már megértjük, hogy annyi akadály és ellenállás sem tudja megtörni azt, amit igaz hévvel, lelkesültséggel, kitartással és — mondhatnók — fanatizmussal akarunk.”

És Kenézy Gyulának — mert ki lehetne más, mint ő, akiről itt szó van — itt van a fő érdeme közéleti hasznos szereplése tágas mezőjü terei között.

Nemcsak az ő udvari tanácsossá történt kinevezésének alkalmá tehát az, amely ünnepelés tárgyát teszi a holnapi napon Debrecenben. Ez a kitüntetés, bármily előkelő és fényes legyen is, nem tette nagyobbá Kenézy Gyulát. De amint a szokásos frázis, ezuttal tartalmi igazságot nyerve, mondja: ha már nem birt kitérni a kitüntetés elől, akkor nem szabad kitérnie ez elől a rá nézve bizonyára megtisztelő ünnepeltetés elől sem, amellyel e város

közönsége az ő baráti és munkatársi köre az ő személye felé fordul. Mert hiszen ezen az ünnepen e város közönsége nemcsak azt az alkalmat használja fel, hogy Kenézy Gyula bábaképző-intézeti igazgató, Csokonai-köri alelnök, közgazdaságilag tevékeny, a felvilágosítást terjesztő férfi s mint ilyen, érdemeiért udvari tanácsosságot nyert közéleti ember, hanem most már azt is, hogy ő az, aki a legtöbbet tett, a legtöbbet fáradt, a legtöbbet dolgozott azon régi ideál valóra váltásának elősegítésén, amelyet egy szóval debreceni egyetemnek nevezünk.

Nem fogja rossz néven venni senki azok közül, akiknek módjában állott munkálkodni a debreceni egyetemért, ezt a megállapítást. Mert semmi sem áll távolabb tőlünk, mint az, hogy mások rovására dicsérgessünk egyet, s ezt mások tudott és elismert érdemei kisebbitésével emeljük magasra. Ha abban a közös összműködést feltételező nagy munkában, amely a debreceni egyetemet megvalósítja, a munkatársaknak hivatásukhoz és állásukhoz, befolyásukhoz és pozíciójukhoz mérten vannak és lesznek is meg az érdemeik, egyet senki sem tagadhat meg, azt, hogy aki hitét és bizodalját el nem veszítve munkált folyton akkor is, amikor mások már mindenről képesek voltak letenni s kedvük veszítve csüggedtekké lettek, az Kenézy Gyula volt. És ha vrejékes keserves fáradozás és törődés a nehéz, kemény talaj mély megszántása vagy porhanyóvá tétele, hogy belé magot vetve, az ka volt az s ennek a munkának az első munkása Kenézy Gyula.

Drámairásról, asszonyhüségéről meg miegyéből.

Irta: Marcel Prevost.

Valóságos bérci vesznek körül a lapok régi évfolyamainak, folyóiratoknak, könyveknek és én közöttük kutatok, buvárokodok, mint-ha magam volnék az angol regényeknek ama detektív alakja, ki e foliánsokból mindjárt megoldja a bűnügyi problémát. Nem, én egészen más után kutatok. Elolvastam rengeteg könyvet, drámát, regényt, novellát és mindegyikben azt lelem, azt találok, hogy az asszonyi hűtlenség rettenetes drámákat idéz elő. Már a könyvekben. Gyilkosság, öngyilkosság, testi vagy lelki katasztrófa elkerülhetetlen. — No, jó, gondoltam magamban. Ha az író urak az életet festik, ezeknek az eseteknek nyomát az életben lelem az élet könyvében, az új-ságok bekötött évfolyamaiban is. Mert hiába írja nekem egy hadosztály regényíró, hogy az Océán kiapadt, míg a lapomban el nem olvasom, addig én el nem hiszem nekik. A lap az élet könyve, a dráma, meg a regény csak olyan festmény.

Hát bizony én a lapokban nem letem nyomát annak, hogy asszonyi hűtlenség és a drámai csapás olyan közel állanak egymáshoz. Egész esztendőben, egész világban alig történt talán félszáz, még ennyi sem, hűtlenségi dráma a társadalmi osztályban, melyből és mely-

ről a drámákat szokták írni. Ugy-e milyen furcsa volna, ha valaki egy tudóveszes embert szerepeltetne a színpadon, pedig évenként a milliót eléri a tudóvesz halottainak száma, am bizony azt mutatja, hogy a tudóvesz az emberiségnek jellemzőbb sajátja, mint a féltékenységi dráma. Ugyan melyikünk nem ismert még tudóveszes embert s ugyan melyikünk látott az életben hűtlenségi drámát. Nem azt mondom én, hogy a tudóvesz való a színpadra s a féltékenységi dráma nem — hanem azt, hogy ha az emberiségre nagyon is jellemző betegségek, ma már lekerültek a színpadról, miért kell föltétlenül minden írásműben még ott terpeszkedni azoknak a szerelmi ösz-szeütközéseknek, melyek az életben nincsenek és ha vannak is, nem drámaiak, ha pedig drámaiak, nem típusok, hanem orvosi különleges-ségek.

Persze a morál kedvéért — ugy-e. Ez a legjobb ötlete évtizedek és évszázadok óta az embereknek. Világéletünkben mást sem teszünk, mint a magunk létesítette morált pofozzuk, de a nyilvánosság előtt megvédjük a nem létező ellenségétől. Te polgártárs, neked viszonyod volt minden szobaleányokkal, kedves nőd szeretett egy vagy két igen kedves, csinos fiút és ezt te jól tudtad, de nem voltál boldog emiatt lármát csinálni. Miért is. S te polgártárs mindig kocsí költséget irtál föl, bár az utad gyalog tetted meg, de volt eszed, hiszen a főnököd is állami pénzből lett gazdag ember s annak a főnöke milliomos. De

te is megkivánod, hogy a színpadon sikoltson a házasságtörő nő s bukják a csalfa államférfi, holott te tudod jól, hogy a menyecske esetéből nem történik olyan nagy kázu s az államférfi megbukhatik, de ha pénze van, soha el nem bukik.

A világon semmi sem abszolút. Sem a hűség, sem a becsület. Viszonylagos időhöz és helyzethez mért minden. Tessék ide figyelni. Képzelsenek el egy virágában levő asszonykát. Hüséges. Erénye gyémánt. — Én most beállítom megfelelő helyzetbe. Teljesen egyedül álló park közepén van, nyári, forró éjjel. A virágok illata mámoros. Mellette van az, akit szeret, de aki nem a férje. De aki pár perc múlva a világ tulsó oldalára fog indulni. Ami kettőjük között történik, azt élő ember sohasem fogja tudni. — Nos kérem, mi fog itt történni? Ha nem az, amire én is gondolok, önök is gondolnak, akkor ez az asszony vagy ideg-beteg vagy a férfi számára. És hány ilyen eset adódik elő mindennap a világon, hány ezer és tizezer, arányitva ahhoz a néhány drámához, amit az élet kivételes esetekben a szerelemhez fiúz.

De azért valamennyien minő modern felfogásnak tartjuk, ha a színpadon szerelmi ügyekből olyan szédítő bonyodalom származik, amit az élet meg nem tűrne soha, mert, kegyeskedjék elhinni, az életben nincsenek bonyodalomok. Azokat csak mi magunk csináljuk, hogy ne kelljen menten észrevennünk a rideg valóságot.

Az eddiginél még inkább ad ez okot a holnapi bankettre s ad az azon való ünneplésnek még melegebb szint, még nagyobb bensőséget, — mert amikor Debrecen lakossága érthető üdvölgéssel köszönti a kormány illetékes képviselőinek azt a kijelentését, hogy a legelső sorában Debrecen lesz egyetemi város, akkor bizonyára nem fog fukarkodni a társadalmi ünnepelés kitüntető módjával, hogy arról a férfiról megemlékezzenek, aki nyugodtan és szerényen vonult félre a miniszter köré tolongó huszad- és harmincadrangú Halljuk-Jánosok és Éljen-Istvánok körétől és csak boldogan gondolt arra, hogy ő itt is megtette a maga kötelességét . . . (kg.)

A képviselőház ülése. A képviselőház mai ülését Berzeviczy Albert elnök 11 órakor nyitotta meg. Bemutatta Pestvármegye feliratát az obstrukció ellen, Udvarhely városa kérvényét a városi tisztviselők és szolgák munkaidejének csökkentéséért, a tanítók helyzetének javításáért, a tartalékosok családjának segítéseért és a kötelező cselédbiztosításért. Bemutatta végül Öveg és Mihály községek feliratát az argentinai husbehozatala tárgyában.

Kun Béla a kérvények hovautalásával szemben ellenindítványt tesz.

Haza Samu honvédelmi miniszter bemutatta a honvédelemről és tiszti áthelyezésekről szóló 1910. évi jelentést.

Áttértek a névszerinti szavazásokra, a melyeket fél egy órakor megszakítottak és ekkor folytatták a véderővitát. Kovácsy Kálmán (Kossuth-párti) beszélt a javaslatok ellen, az ülés végéig.

A politikai helyzet. Fővárosi tudósítók táviratozza: Ma délután öt órakor Kossuth Ferenc lakásán értekezlet volt, amelyen Berzeviczy Albert, Tisza István gróf, Andrássy Gyula gróf, Apponyi Albert gróf, Kossuth Ferenc vettek részt s amelyen a béketárgyalások eddigi eredményeit összegezték. Az értekezletről nem adtak ki közlést. A kormányhoz közelálló egyik estilap szintén foglalkozik a parlamenti békeakció kérdésével. Az a terv, — írja ez az ujság — hogy az ellenzéki pártok közös megállapodásra jussanak vízbeesett. — E terv megvalósulását ugyanis Justh Gyula akadályozta meg, amikor a radikális választójogról szóló törvényjavaslat azonnal való beterjesztését állította fel első feltételnek. Justh állítólag azt is mondta, hogy Andrássyval nem lehet meg-

Itt mindjárt áttérhetünk a bonyodalom kapcsán egy aktualitásra, melynek bár semmi köze az asszonyi hűséghez, mégis majd visszavezet a kiinduló pontra. Arról van ugyanis szó, hogy egy angol író gentleman azt állítja B. Shawról, az angol írók „enfant terrible”-jéről, hogy legutóbbi darabját plagizálta, még pedig vegyesen, a leleplező írótól és Shakespeare-től. Már most az emberek, kritikusok, irodalmárok csinálnak menten bonyodalmat, noha egy pillantást kellene vetni a két darabra s az ember tisztában lehet vele, hogy irodalmi lopásról van-e szó vagy nics. Mert kérem, az, hogy a más eszméjét bár, de nagyszerűen dolgozza fel az író, olyan kibuvó, mint a szerelmi drámák csattanójának megérkezni szokott testi, vagy lelki katasztrófa.

Értik tehát önök, hogy hová akarok kilyukadni. Oda, hogy a tömeg mindig azt hiszi el, ami neki legkényelmesebb. A problémákat legkényelmesebb egy csapással megoldani, a Shaw plágium esetében legkényelmesebb azt mondani: Jó, jó, de minket a darab érdekel és nem az, hogy plágium.

Szóval most jutottunk el régi igazsághoz: fiatal kritikus barátaim, soha más szempontból ne nézzetek egy darabot, minthogy érdeklie a közönséget vagy sem? Mert ez az egyetlen helyes szempont, mert minden földi igazság a sikertől függ: eredjen bár asszonytól vagy költőtől.

állapodni. Hogy azonban a megegyezés látogatását megmentsék egy olyan alapot akar-nak összekalapálni, amelynek feltételeit a kormány nem fogadhatná el.

Törvényjavaslat a debreceni egyetemről.

November közepén terjeszti be Zichy János gróf kultuszminiszter a debreceni egyetemről szóló törvényjavaslatot.

Ma is mindenki még amaz események hatása alatt áll, amelyek a debreceni egyetem ügyében tegnap beállottak. Ez események középpontjában állanak azok a válaszok, amelyeket Zichy János gróf kultuszminiszter és Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök a debreceni monstre-deputációnak adtak. Mindenki érzi a kétségbevonhatatlan örvendés valóságát, hogy az egyetem Debrecené, még is némelyek e valóságnak szavakban való kifejezését keveslik.

Miután azonban a kormány azt az ígértét, amelyet tegnap a debreceni küldöttség előtt tett, hogy a harmadik egyetem felállításában a döntés úgy fog szólni, hogy Debrecen a legeslegelső között lesz, a legközelebbi jövőben valóra fogja válni, rövid időn belül már megdönthetetlen bizonyíték fog állni a mellett, hogy az egyetem Debrecené.

Budapesti tudósítók kitünő helyről nyert értesülés alapján jelenti ma nekünk, hogy Zichy János gróf kultuszminiszter már november közepén, legkésőbb huszadikáig beterjeszti az egyetemek felállításáról szóló törvényjavaslatot, amelyből ki fog tűnni az a rég tudott s a tegnapi kormánynyilatkozatokkal megerősített tény, hogy Debrecenben fog állni az egyetem. Ugyancsak e hírforrás nyomán közli tudósítók azt is, hogy a törvényjavaslat-hoz s az egyetemnek Debrecenben való felállításához a királyi hozzájárulás már meg is van.

Beavatott körökben most arról beszélnek, hogy ez a törvényjavaslat nemcsak a harmadik, de a negyedik egyetemnek felállításáról is rendelkezéseket fog tartalmazni és hogy a negyedik egyetem helyéül Pozsonyt fogják megjelölni, de az első helyen Debrecen fog a törvényjavaslatban szerepelni. Ez a javaslat már pozitív intézkedéseket fog tartalmazni a részletkérdésekről is.

Ugyanígy nyilatkozott Rákosi Viktor is, aki azt mondta, hogy a döntésről, amely Debrecen javára szól, már a minisztertanácsi határozat is megvan, csak annak publikálásától tartózkodnak még.

(A kételkedők.)

A kormánynek kedvező döntése ma is állandó szóbeszéd tárgya volt Debrecenben. — Általában a legnagyobb öröm hangján beszéltek arról. Akadt persze nagyon kevés olyan töprengő, aki méltatlankodott, mert nem elégitette ki őket a miniszterek válaszában formája.

Ilyen töprengő volt a küldöttség tagjai között Csiha Elek hajdunánási malomtulajdonos, aki kételkedésének kifejezésével derültséget vlt a deputáció-járás innepi komolyságába. — Csiha Elek még a kupolateremben, amikor a kultuszminiszter eltávozott, ezt mondta:

— Mégse jó ez a válasz, nem ez az igazi. Még mindig nem hiszem.

Tisza István gróf, aki ott beszélgetett a közelben, meghallotta a kétségeskedésnek ezt

a kifejezését, odafordult Csiha Elekhez s megakarta őt nyugtatni:

— Egészen nyugodt lehet. Debrecené az egyetem. Elhíheti nekem.

A kétkedőt azonban Tisza István gróf sem tudta megnyugtatni.

— Már csak akkor hiszem el, — mondta Csiha Elek — ha a miniszter mondja.

Természetes, hogy mindenkinek jobban esett volna, ha a miniszter ezt mondja:

— Az egyetemet Debrecenben állítjuk fel.

A miniszterelnök érezte is ezt és ezért, amikor a deputáció tagjaival beszélgetett, odafordult Degenfeld József grófhhoz és Baltazár Dezső dr. püspökhöz s mosolyogva így szólt:

— Persze méltóságok azt szeretnék, ha már holnap megkezdődhetnének az előadások.

A miniszterelnök és a kultuszminiszter válaszából különben mindenki azt értette meg, hogy az egyetem kétségtelenül Debrecenben fog állni. A budapesti lapok is konstatálják, hogy a döntés befejezett tény, de egyik-másik lap hozzáteszi ehez, hogy a kultuszminiszter és a miniszterelnök válasza is teljesen pozitív formájú lehetett volna.

(A budapesti sajtó a döntésről.)

Valamennyi fővárosi lap nagy lelkesedéssel emlékezik meg a döntésről s annak ilyen eredményéről. Mind kiemeli, hogy Debrecen az ő nagy áldozatkészsége mellett annak köszönheti, hogy a harmadik egyetemért versengésben győztes lett, mert a legnagyobb garancia Debrecenben van a magyar nemzeti kultúra fejlődésére.

Az Ujság és a Világ vezércikkben méltatta a döntést és markáns vonásokban domborította ki a döntés jelentőségét.

AZ UJSÁG vezércikke többek között a következőket írja:

— A kormánynek puritán elszántsággal kell a munkát megkezdnie. Debrecen városának, az egész magyar közvéleménynek féltékeny szeretettel kell ezt a munkát ellenőriznie, hogy a debreceni egyetem disze és büszkesége legyen Debrecen városának és egész Magyarországnak, meleg tüzhelv a tudomány számára, nagyszerű műhely a dolgozni vágyóknak, vára a haladásnak, menedéke a gondolatnak és ösztönzője, nemes versenytársa minden más tudományos műhelynek. Mi bízunk a magyar kultúrélet fejlettségében, a fiatal Magyarországnak, a felnőtt és eddig elhelyezkedni nem tudott — részben külföldre vetődött — ifjú magyar tudósgenerációban; mi tudjuk, hogy minden lehetőség megvan az új egyetem büszke virulására; nem volna kisebb véték a hazaárulásnál ezeket a lehetőségeket megcsonkítani és Debrecennek és egész Magyarországnak haszna és dicsősége lesz, ha ezek a lehetőségek a maguk egész gazdagságában érvényesülnek.

A VILÁG így ír:

— A miniszterium döntését igazságosnak és helyesnek kell mondanunk. A legtöbb indok csakugyan amellét szölt, hogy Kolozsvár után Debrecen legyen a magyar tudományosság új tüzhelye. Nemcsak a város fejlődésének arányai szöltak mellette, nemcsak az, hogy az utolsó harminc év alatt lakóinak száma a kétszeresre emelkedett, tulszárnyalva Pozsonyt, Szabadkát és Hódmezővásárhelyt, hanem főleg az, hogy e város meg tudta őrizni azt az eredetiséget és zamatot, amely bizonyos különlegesség izével tölti meg s amely a nemzeti élet zománcával borít meg s amennyit. Nem mondjuk ezzel azt, hogy ez a sajátosság önmagában véve érték, amint hogy a régi idők maradványai, bármily vonzó és kedvesek legyenek is, szemünkben sohasem jelentenek többet, mint amennyit a muzeumi emlékek. De úgy képzeljük, hogy a szabadságnak és fölvilágosodottságnak az a szeretete, az életnek az a puritán és tiszta föllogása, amely e várost annyira jellemzi, egyfelől bizto-

sitéka lesz badságána ifjuság éle bizonyos e lágvárosok nek az elm lat, az élet nek klasszi az elmélet sebb és ke kalmasabb met egyete diciónak, em ugy ezek a vonzóvá is mintegyete várjuk töle biztosítani módjának tem polgár many műv

A kler many nagy receni egy győzelmet és vérkönn

— Az

nap szét fo kor Magya közül tizen akad a lély állami egy szönt be, n berrel a tö teti, hogy gárrá degr rálni fogia nem jogtal honorálni lést, hogy y katolikus egyetemév ugyanakko nőtt a prot gondolata. felekezeten egyetemet nevében. E rágalmozól szágnak kü sebb bástya mialatt me panaszkodó fölényt adó

Es igr cikkben, ma nek a „Pro cime.

— Az gyar kultur reg itt az A részéről bus régóta fenn részesültek a szölas-mo tartja, hogy a hatalom.

A kétke Alkotmány gyelmükbe. sir, a debre godtak lehet

— Deb falusi Káro megjelölésé járása holna nepet rende

Debrecen

Pia

sitéka lesz az új egyetem tudománybeli szabadságának, másfelől szabályozója a tanuló ifjúság életének. A tudományok műveléséhez bizonyos elmélyedés szükséges s a nagy világvárosok ideglete nem nagyon kedvez ennek az elmélyedésnek. A tudományos gyakorlat, az élet, főleg a modern élet megismerésének klasszikus színtere a nagy ipari város. De az elméleti tudományok számára ezek a kisebb és kevésbé komplikált életű városok alkalmasabbak. S ha, mint a kisebb angol és német egyetemi városoknak, még bizonyos tradícióik, emlékeik, különös vonásaik is vannak, úgy ezek a tudomány városát még kedvesebbé s vonzóvá is teszik az ifjúság előtt. Debrecen, mint egyetemi városnak gondoljuk el sajtóvárjuk tőle, hogy népének szabadságszeretete biztosítani fogja a tanítás szabadságát, életmódjának egyszerű józansága pedig az egyetem polgárainak azt a békét, amely a tudomány művelésének első feltétele.

(Az Alkotmány.)

A klerikálisok hivatalos lapja, az *Alkotmány* nagyon haragszik a döntés miatt. A debreceni egyetem létesítését mint protestáns győzelmet és katolikus vereséget tünteti fel és vérdörmögést zokog:

— Az évtizedek óta vajdó kérdés holnap szét fog terjedni az országban s ugyanakkor Magyarország tizenhét millió lakosa közül tizenkét millió katolikus embernek fenn akad a lélkéte. A debreceni protestáns jelellő állami egyetem éppen abban az órában köszönt be, mikor tizenkét millió katolikus emberrel a törvényhozás, a sajtó egyaránt érezteti, hogy a hívő katolikus másodrendű polgárrá degradáltatott. A törvényhozás honorálni fogja a protestánsok régi és elismerjük, nem jogtalan követelését. De semmi cél, hogy honorálni kívánja azt a még jogosabb követelést, hogy visszaállítsa Pázmány egyetemének katolikus jellegét... A felekezeten állam egyetemévé tették Pázmány intézményét, ugyanakkor, amikor kicsirázott és termő fává nőt a protestáns jellegű debreceni egyetem gondolata. A katolikus egyetemet letörték a felekezeten tudomány nevében, a protestáns egyetemet megvalósították a szabadelvűség nevében. Ebben az országban, melyet hazug rágalmozók klerikális uralom alatt álló országnak kiáltanak ki, a katolicizmus legerősebb bástyáinak egyike tünt el a föld színéről, mialatt megvalósult és életre vált a mindig panaszkodó és siránkozó protestantizmusnak főlényt adó protestáns jellegű egyetem.

És így tovább négy hasábon át a vezércikkben, majd tovább a tudósításban, amelynek a „*Protestánsoké a harmadik egyetem*” a címe.

— Az egész ország csak örülhet a magyar kultúra új nagy intézményének. — kesereg itt az Alkotmány — de amidőn a magunk részéről bus lemondással konstatáljuk, hogy régóta fennálló katolikus szükségletek nem részesültek méltánylásban, rámutatunk annak a szólás-mondásnak igazságára, amelyik azt tartja, hogy Magyarországon a protestánsoké a hatalom.

A kétkedőknek, akiről főntebb irtunk, az Alkotmánynak ezeket a cikkeket ajánljuk a figyelmükbe. Ha már az Alkotmány ennyire sir, a debreceni egyetem hívei egészen nyugodtak lehetnek.

IRODALOM.

— Debrecen a Kisfaludy-ünnepen. Kisfaludy Károly szülőházának emlékekkel való megjelölésére Tóth és Győrmege sokorói járása holnap, vasárnap délelőtt országos ünnepet rendez, melyen Beöthy Zsolt, a Kis-

faludy-Társaság elnöke végzi az irodalmi ünnepvezetés tisztét. Az ünnepen részt vesznek a vidéki irodalmi társaságai is. A Csokonai-Kör Szávay Gyulát, a Kisfaludy Társaság tagját, aki mint maga is sokorói birtokos, bensőbb részt vesz az ünnepen, bizta meg a képvisellel. Szávay Gyula ma utazott el Téthre.

Az olaszok újabb veresége

Győznek a törökök a szárazföldön.

A törökök elkeseredett véres-csatákban verik vissza a szárazföldre lépett olasz expedíciós sereget. Tengeren gyengének bizonyultak a török hadihajók, de most a szárazföldön az arab seregekkel együtt egymásután aratják a győzelmeket a gyengén fegyelmezett olasz hadsereg fölött.

A legutóbbi eseményekről a következő táviratok adnak részletes tudósítást.

Az olaszok nagy veresége.

Konstantinápoly, október 26. Török forrásból származó hírek szerint Benghazitól két órányira keletre partra szállt olaszok harcba keveredtek török csapatokkal és szenuszi önkéntesekkel, akik a Hada datolyaültetvények mögött megerősített pozíciót foglaltak el. Az olaszok részén 400 ember elesett.

London, október 26. A Central News harctéri tudósítója jelenti Tripoliszból lapjának, hogy eddigi táviratait az olasz cenzura részben megcsonkította, részben visszatartotta s így érthetőnek tartja, hogy odahaza nincsenek tájékozva a tripoliszi eseményekről, sőt azt sem tudják, hogy az olaszokra nézve Tripolisban válságos lett a helyzet. Az elmenekült török helyőrség ugyanis az arabokkal megszaparodik, minduntalan vehemens támadásokat intéz a város körül levő olasz előőrsök ellen és Sarahnál már az olaszok bal-szárnyát fenyegetik a törökök. Ha sikerül az előőrsök vonalán keresztültörniök, akkor az a meglepetés érheti az olaszokat, hogy a várost egy napon belül elhódítják tőlük. A tripoliszi konzulok számítanak erre az eshetőségre és már most előkészületeket tesznek, hogy honfitársaikat biztonságba helyezték.

Hétfőn és kedden az összeütközések alkalmával az olaszok több mint négyszáz halottat és sebesülteket veszítettek. A csata hihetetlenül elkeseredett volt s egy egész Bersaglieri századot felkoncoltak a törökök. Ebből a századból egyetlen egy ember sem maradt. — A Duera-törzs, körülbelül ötezer ember, jól felfegyverkezve vonul Tripolisz ellen s már csak két napi járásra van az olaszok jobb szárnyától. Ma vagy holnap döntő ütközet lesz s az olasz téparancsnok izgatottan várja a segédcapatokat.

Benghazi bombázása.

London, október 27. Az olasz flotta Benghazi előtt kíméletlenül viselkedett. Jóllehet a hajóraj parancsnoka egy hírnök útján megüzente a városba, hogy a hadihajók kímélni fogják a konzulátusokat és a mecseteket, az ágyuk mégis halomra lövöldöztek az angol konzulátus épületét. Az angol konzul maga és a Corriere della Sera harctéri tudósítója, aki

az angol konzulátusnál keresett menedéket, kénytelen volt a pincébe menekülni s ott maradt az ágyuzás idején. Olasz részről agyonhallgatják, hogy a flotta nem tartotta be, amit a parancsnok a parlament utján ígért a külföldi konzuloknak.

Ujabb ütközet.

Páris, október 27. A Havas-ügynökség jelenti Tripoliszból e hó 26-ról: Az olasz csapatok frontját Mezri és Bumeliane között az arabok ma reggel nagy erővel megrohanták, de az olaszok sáncait nem tudták bevenni és minden oldalon nagy veszteséggel visszaverték őket. Az olaszok részén néhány ember megsebesült.

Konstantinápoly, október 26. A tripoliszi török parancsnok e hó 23-iki távirata jelenti a portának, hogy a dernai helyőrség szívós ellentállást fejtett ki és az olaszoknak nagy veszteségeket okozott. A török csapatok végül egy korábban megállapított terv szerint visszavonultak egy megerősített helyre.

Antiklerikális mozgalom a Közép-székely Tanáregyletben.

Barkóczy az átlépő tanárokról.

A Tanáregylet választmányának ama határozatával, amely tiltakozik a középiskolák klerikális szelleművé tétele ellen, a tanárság igen sokat foglalkozott. A pap-tanárok, de különösen azoknak az intézeteknek tanárai, amelyeknek vezetésébe nagyobb befolyása van a miniszteriumnak, most ki akarnak lépni az egyletből.

A választmányi határozat óta az Országos Tanáregylet elnökéhez csakugyan érkeztek részint levélben, részint távirati uton kilépési nyilatkozatok, főleg bencsrendi pap-tanárok részéről. Ez egészen érthető, a mikor Hajdu Tibor dr. főapát nyílt levélben jelenti be Négyessy elnöknek a kilépését. — Világi tagok alig néhányan léptek ki eddig. A kilépettek között az első Morvay Győző dr. budapesti állami főgimnáziumi igazgató volt. Tegnep este az egylet igazgatósági ülést tartott, ahol a kilépések dolga felett tanácskoztak.

A tanácskozás eredménye az, hogy az egylet nyugodtan néz a természetes kiválási folyamat elé. Eddigélle mintegy 30 kilépés történt mindössze, de a vezetőség körülbelül 3-400-ra teszi azoknak a számát, akik — jórészt, mint papok, hivatalos és felső nyomásra — valószínűleg ki fognak lépni rövidesen. De nincs kizárva, hogy a liberális gondolkodású tanító-rendek nem fognak felülni a zsákutcába jutott klerikalizmusnak s így a harminnégyezer tagot számláló Tanáregylet alig fogja megérezni a vezényszóra megindult kiválási folyamatot.

E mozgalomnak híreivel kapcsolatosan egyik fővárosi esti újság munkatársa ma meginterjúvolta Barkóczy Sándor báró miniszteri tanácsost, aki a hozzá intézett kérdésekre a többek közt a következőket mondta:

— Nem vagyok hajlandó vallástalan embereket vezető állásokba tenni, már pedig a nevelésnek vallásos alapra kell lennie. Kijelentem különben, hogy a legutolsó igazgatói kivételeket nem én csináltam, azokat külső — a sötét háttérben álló emberek hajtották keresztül s én csak az a kötelességem volt, hogy fejezzem ezeket a kivételeket. Kijelentem az is, hogy egyáltalában nem igyekeztem a zsidó, vagy protestáns

Debreczen-Belvárosi Takarékpénztár **Hitelt nyújt**
minden elfogadható formában
Részvénytársaság
Piacz-utca 41. sz. **Betétet 5%-kal kamatoztat.**

tanárokat áttéríteni. Valahányszor jelentkezett nálam egy ilyen áttérni akaró, igyekeztem lebeszélni, sőt azt, amelyik felkínálta az áttérést, kiutasítottam. Érdek-katolikusokat nem látok szívesen.

Zigomár a szerkesztőségben.

*

Az olvasó, aki napi utját végzi, hetek óta feltűnő falragaszokat lát az utcán.

JÖN!	JÖN!
ZIGOMÁR	
JÖN!	JÖN!

Ezeket a falragaszokat az „Uranus“ mozgásházavállalat saját hasznára és költségén csináltatta meg.

Pár nap előtt azonban új plakátok jelenttek, hogy Zigomár már nem is jön, hanem itt van és minden más helyet megelőzve, a „Meteor“ villanyszínház vetített színpadán mutatja be életét és halálát.

Azonban itt is csak három napig tartózkodik s aki nem akar lemaradni a világ folyásától, siessen, váltsa meg jegyét, amíg kedvez neki a szerencse, mert könnyebb bejutni a római pápához, semmint előadás kezdete előtt Zigomárhoz.

Ennek pedig az az egyszerű magyarázata, hogy az élelmes ellenvállalkozó megelőzte a darab megszerzésében reklámozó kollégáját és pár napra megszerezte magának Zigomárt.

A reklámot emez fizette, hasznát amaz szákmányolta ki.

Sokáig haboztam, mi tevő legyek, hogy le ne maradjak az idők küllőjéről, amíg megérlelődött bennem a nagy elhatározás, hogy — itthon maradok. Lemondok a tyukszem taposás gyönyöréről s arról a boldogságról, mely sok lökdösés, rugdosás és gyömöszkölés után osztályrészemül juthatott volna.

Éppen a kínai forradalom bonyodalmait igyekeztem kicsomózni, mikor kopogtatás hangzott el ajtómon és én egy riadt „Szabad!“ kiáltással adtam meg az engedélyt a belépésre.

— Jó napot!
— Van szerencsém!
— Nem ismer?
— Nincs szerencsém!
— Zigomár vagyok!
— Van szerencsém.
— (Kérdőjel.)
— (Felkiáltó jel.)
— (Rövid pauza.)
— (Két kérdő és három felkiáltójel.)
— Nem esik kétségbe?
— Nem!
— Meghalni sem akar?
— Éppen nem.
— Akkor uram, látom, ön nem kultur-ember! . . .

— Szabadna talán érthetőbben?
— Uram! Amióta Edison életet adott a villanyosságának, Pathe Fréres filmeket gyártott s a modern emberiség figyelme a kinematográf felé fordult, ember olyan karriert, mint én, nem csinált. Diadallal jártam meg Európát, furorét csináltam Amerikában s a tripoliszi háborun kívül én vagyok egyedüli,

aki fel tudom villanyozni az európai koncertet.

— Uraságod talán operaénekes?
— Uram! Ön gunyol. Én Zigomár vagyok, és nem komédiás. Fellépek ugyan a nagyvilágban, mert céloim, hogy kunyhóban, palotában egyaránt megismerjenek, ám kicsinyes anyagi érdek vagy önző művészi gőg sohasem vezetett. Én még egyetlen előadáson sem rékedtem be.

— Bocsánat, mintha Aradon . . .
— Szamárság!
— Az egyik színpadon . . .
— Komiszság!
— Sőt egyszerre két színpadon . . .
— Véletlen!
— Tetszett volna fellépni! . . .
— Elnézés!
— És Debrecenben . . .
— Pár napig!
— A „Meteor“-ban . . .
— Vendégként!
— Annak dacára . . .
— Versenyen kívül!
— Hogy három nap mulva . . .
— Hja! A hir!
— Az „Uranus“-ba . . .
— Igen, igen!
— Szólította a szerződés!

— Milyen pedáns ön! Hát azt hiszi, hogy csak Burián meg Caruso jogosultak a szerződésszegésre?! Uram, ön még nem ismeri a mozivilágot: — Egy Zigomár nem engedi magát lefőzni egy komédiástól, még ha — a szíve szakad is bele! Remélem, ma lesz szerencsém?

— Hol?
— Az „Uranus“-ban!
— Biztos?
— Amit Zigomár mond, az úgy van mondva, hogy biztosan — jegyet válthat rá az ember! . . .

Conferecier.

Színház és művészet.

A színház műsora:

SZOMBAT: *Hoffmann meséi*, operett. (Repriz. B. bérlet.)

VASÁRNAP: Délután *Ezred apja*, énekes bohózat. Este *Ártatlan Zsuzsi*, operett. (Borbély Lili fellépte. Kis bérlet.)

Hoffmann meséi. Offenbach bájos és szép operája kerül holnap, szombaton színre a debreceni színpadon. A Hoffmann meséi operaszereplőinek nehézségei miatt gondos betanulást és sok próbát igényel s így nem szívesen veszik fel az igazgatók műsorukba a klasszikus művet, annál kevésbé, mivel két-három előadásnál több érdeklődésre nem számíthatnak. Holott igazság szerint az opera-irodalom e remekművének nem volna szabad hiányozni egy évad műsoráról sem, mert a Hoffmann meséi halhatatlan mű, amely joggal tarthat igényt arra, hogy szépségeit és tökéletességét a közönség újabb generációinak is bemutassák. Az opera elsőrangú kiosztásban kerül nálunk színre. Antoniát Zilahyné S. Vilma, Olimpiát Borbély Lili, Miklós diákot Csanády Irma, a Fantomot Tordai Erzsébet, Hoffmann Solti Ernő, Lindorfi, Coppelius és a csodaorvos hármas szerepét Kassay Károly, Spalanzanit és Krespelt Székely Gyula, András, Cochenil és Ferencet Ligeti, Nathanielt Falussy és Luthert Fekete Béla játsszák.

Az Ártatlan Zsuzsi — Borbély Lillivel. Az Ártatlan Zsuzsi című nagy sikert aratott operettet az igazgató vasárnap estére tűzte ismét műsorára. Ez alkalommal a címszerepet Borbély Lili fogja játszani, kinek fellépése iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik. Érdekessége lesz még a sláger-operett ezen előadásának, hogy a Moulen rouge jelenetben Máthé Gyula egy kuplé mellett bemutatja a híres Johnson néger táncimitációját.

Bonbonniere. Holnap, szombaton Horváth Kálmán szólószámokat ad elő a Nagy Endre kabaréja és a Fővárosi műsorából. A próbák után ítéltve, nagy siker színhelye lesz szombaton a Bonbonnier. — Vasárnap két előadás lesz. Délután 4 órakor a teljes műsor keretében Szilassy Etel és Horváth Kálmán lépnek föl; a délutáni előadást mérsékelt helyárrakkal tartják meg. Este 9 órakor rendez helyárrakkal szintén fellépnek Szilassy és Horváth.

Szerelmi dráma az Árpádtéren

Az elhagyott szerető bosszúja.

Tóth János bádogossegéd négy évig folytatott szerelmi viszonyt Kovács Zsófia 31 éves varrónővel. — Szerelmüknek ezelőtt két évvel gyümölcse is támadt, egy egészséges, szép fiúgyermek képében, aki már olyan nagyra nőtt, hogy ma az édesanyját is nevével tudja szólítani.

Bizony ilyenkor az anyai szív sokkal érzékenyebb, mint ha önmagáról volna szó s Kovács Zsófia is nevet és kenyeret akart adni a gyermekének. A férfi azonban egyre vonakodott a viszonyt törvényesíteni s pár hóval ezelőtt végleg szakította a leánnyal, aki négy évig volt az ágyasa. Sőt gyermekét is kitétte az elhagyatottságnak, mert egyetlen fillérrel sem járult annak neveltetéséhez. Pedig ma már nehéz az élet. Drága a lakás, ruha és élelem.

— Jó — mondta a nő — nem bánom, ha tovább állsz is, csak a gyermekről gondoskodj!

— Igérem, hogy gondoskodni fogok róla! Vállalta a kötelezettséget a legény. Pár hónapra pedig, ennek a hónapnak a közepén, meg is nősült és tudni sem akart többet sem az asszonyról, sem pedig a gyermekéről.

A szegény elhagyott nő, a maga szégyenében merülve, sokáig tehetetlenül vergődött. Szerette a csábítót, de bizott annak becsületességében is és várta türelemmel, majd csak gondolt a gyermekére. De a napokból hetek, a hetekből hónapok támadtak anélkül, hogy csak a fiút mozgatta volna is. A végső kétségbeesés fogta el s ma délután egy órakor az Árpád-téren elébe ment:

— Nézd — mondta a férfinak — itt a tél, te elég jó viszonyok között élsz, miért nem gondolsz néha a gyermekedre is?

— Mert nem akarok! — támadt az durván egykori kedvesére. Neked pedig tanácsom, hagyj békén!

Most már könyörgésre fogta a dolgot a lány, de a férfi annál keményebben bánt vele.

— Így vagyunk?! — futotta el a nő agyát a vér — hát akkor számoljunk le! S a kötője alól egy revolvert kapott elő és annak elzáróját kinyitva, ráfogta a legényre.

Ez, azt az időt, mialatt a leány a závert kinyitotta, felhasználta és félreugrott a lövés elől. A golyó mellette süvített el, nem talált. Most rávetette magát a leányra, dulakodni

A Móricz-féle

Inom hentes-üzletben Simonffy utca 2-ik sz. alatt. (Váray Izszerüzlet mellett.) A mai naptól kezdve színházi vagy hideg vacsorákhoz, yourokra :: mindenféle hideg felvágottak izléses összeállításban kaphatók. :: **Előrangú kiszolgálás! Olcsó árak!**

kezdték, végül is a nő összeroppant a férfi erős izma alatt s a gyilkos fegyvert kiejtette kezéből. Még négy golyó maradt benne.

Óriási népcsődület támadt a helyszínen, mely izgatottan tárgyalta az esetet, a leányt azonban ki sem bántotta, sőt az emberek részvéte határozottan mellé állt. Görcsös sirással mesélte el tragédiáját s félig önkívületben tért lakására.

Tóth János a történetek után a debreceni rendőrségre ment, ahol bepanaszolta elhagyott kedvesét, kit pár perc múlva a rendőrség előállított s mivel nem is tagadta tettét, előzetes letartóztatásba helyezték. Holnap átkisérrik az ügyészség börtönébe.

Az edelényi gyilkosság.

A tárgyalás negyedik napja.

Ma mindenki azt hitte, hogy az edelényi gyilkosság ügyében az esküdszéki tárgyalás meg fog szakadni. Ugyanis arról volt szó, hogy Regula megváltoztatja vallomását s erre Lengyel Zoltán a tárgyalás elnapolását fogja kérni, a bizonyítékok beszerzése érdekében. Az elhalasztás azonban nem következik be.

Mikor Geöcze elnök délelőtt fél tíz órakor megnyitotta a főtárgyalást, Lengyel Zoltán dr. védő a következő bejelentést tette:

— A vádlottal való beszélgetésem olyan tényállást adott tudomásomra és olyan tényállás előadásával bizott meg, amelyet nekem most már ügyvédi kötelességem velem szemben is előadni. Utasítást adott nekem és én a magam lelkiismeretének megnyugtatása végett és a magam felelősségének megállapítása szempontjából írásban kértem ezt tőle. Az utasítás így szól (olvassa):

„Nagyságos képviselő ur! Egyik vallomásom sem tartalmazza a tiszta igazságot. Zöldi vallomása alatt megbántam, hogy ártatlan embert gyanúsítottam. Zöldi és Ruffó nem bünyösök, de Kovács igen. Tessek ezt kieszaközölni és megmondani a tárgyaláson. Tisztelettel íj. Regula Ede.

Lengyel Zoltán folytatja beszédét: Annak következtében, hogy egy ilyen nagyon nehéz, súlyos bűnügyben nem lehet egyéb hivatásom, mint a való tények megállapításán keresztül a konzekvenciáknak a védelem szempontjából való levonása, kérem a nagyságos főtárgyalási elnök urat, méltóztassék erre vonatkozólag a vádlott álláspontját megkérdezni.

Bulyovszky főügyész helyettes kijelenti, hogy a tárgyalás tegnapi felfüggesztése ellen azért nem emelt szót, mert azt hitte, hogy a vádlott a bizonyítékok sulya alatt teljes beismerésben lesz. Indítványozza, hogy folytassák a tanukihallgatásokat.

Az elnök (Regulához): Hallotta a képviselő ur előterjesztését?

Regula: Igen.

— Mondja el, hogy megfelel-e ez a valóságnak és mit kíván különben még vallani?

— Ártatlan embert nem akarok beletolni a dologba, de azt sem akarom, hogy teljesen engem terheljen a bűnügy s ha más is bünyös, az elszabaduljon. További adatokkal csak akkor fogok szolgálhatni, ha már a tanuvallomások után minden meg lesz állapítva.

Geöcze elnök: Egy ilyen részletes visszavonása a vallomásnak meglepi az embert, Regula, és azért felhívom, hogy miután teljesen tájékozatlanok vagyunk és miután azt a három gyanúsítottat rehabilitálni kell, tegyen teljes és töredelmes vallomást.

Regula: Addig, amíg nincsen megállapítva, nem tehetem, mert szavahihetőségem kétségbe van vonva.

— Mi majd meg fogjuk állapítani, hogy

mi a valóság és mi a valótlanság szavaiban. De az istennel ki kell békülnie és azután az emberek talán könnyörlétebbek lesznek, ha maga fölött ítélnék. (A vádlott hangosan zokogni kezd.) Szálljon magába, Regula, az őszinte vallomás által mindjárt könnyít a lelkén. Lássá, azért, hogy Zöldit és Ruffót nem vádolja, még mindig megmarad Kovács elleni vádja.

Regula: Öt nem vádolom ártatlanul!

— Hát mondja el, hogyan áll a dolog, mert én most nem látok bele.

A vádlott az előbbi indokok alapján megtagadja a vallomást.

Most Lengyel Zoltán dr. tesz újabb hozsuzu előterjesztést, amelyben konstatálja, hogy Kovács alibije nincs teljesen bizonyítva. Szükségesnek tartja továbbá a vizsgálat kiegészítését a meggyilkolt Czeisler börtör-szényére, amely most a Gagybátorban lakó fivérével, Czeisler Ferencnél van.

E fontos körülmények felett való döntésre a bíróság délben visszavonult tanácskozni, a határozat kihirdetését pedig délután fél négy órára halasztotta.

Délután négy órakor hirdette ki az elnök a határozatot, amely szerint a bíróság a tárgyalást nem napolja el.

HIREK.

— **A király egészsége.** Bécsből táviratozzák: A király zavartalan álomban töltötte a mult éjjelt, nem bántotta a nátha s a légzőszervei is immár jó állapotban vannak. Ma hajnalban a király négy órakor kelt föl s öt órakor jó étvágygyal megreggelizett, aztán hozzálátott a napi munkához. A reggeli vizitnél Kerzl dr. udvari orvos a király állapotát kitünőnek találta s azt hiszi, hogy az uralkodó hamarosan teljesen egészséges lesz.

— **A Kenézy-banket.** Holnap, szombaton este 8 órakor tartják meg a Kenézy Gyula dr. tiszteletére rendezett banketet az Arany Bika szálló disztermében. A rendező bizottság ezen az uton hívja meg arra Kenézy Gyulának minden tisztelőjét és barátját s jelzi azt is, hogy a páholyokat hölgyek számára tartja fenn. A banket-jegyek Mihalovits Jenő gyógyszerárában, továbbá Kardos Albert dr. főreáliskolai tanárnál (Telefon 903.) és Kovács Gábor dr. jogtanárnál (Telefon 802.) kaphatók, de este a banketen is árusítatnak. Az ünnepelt számára készített emlékalbum átnyújtása a banket előtt fog megtörténni.

— **Változások a hadseregnél.** Bécsből táviratozzák: A hadsereg Rendeleti Közlönyének ma megjelent száma több nevezetes változást hoz a közös hadsereg magasabb állásaiban. A jembergí 11. hadtest eddigi parancsnoka, Schödler Ferenc hadseregfelügyelő lett, helyébe Kolozsváry Dezső volt honvédelmi miniszter nevezték ki. A hadügyminiszterium osztályfőnökét, Hoffmann Hugó altábornagyot, a ki a magyar delegációban a hadügyminisztert képviselte, saját kérelmére a király felmentette állásától és helyébe — mint a hivatalos lap mai száma jelenti — Günz Antal altábornagyot, a kassai honvédkerület parancsnokát nevezte ki.

— **A hercegprimás jubileuma.** Budapesti tudósítónk sürgönyzi, hogy Vaszary Kólos bíboros ma ünnepelte hercegprimáságának huszadik évfordulóját. A jubileum csendes misével kezdődött, melyet Kohl Medárd dr. a primási palota kápolnájában olvasott, délelőtt tíz órakor ünnepélyes istentisztelet volt a Mátvás-templomban, melyet Nemes Antal dr. apátplébános celebrált. Az istentiszteleten nagy előkelő közönség volt jelen, köztük Vaszary volt tanítványai. A hercegprimás a küldöttségeket és gratulációkat személyesen

nem fogadta, hanem a tisztelgők a primási palotában kitett üdvözlő ivre irták nevüket.

— **Fráter Erzsébet ünneplése.** A Debreceni Jótékony Nőegylet november hó 5-én délelőtt 11 órakor a városháza disztermében diszközgyűlést tart, melynek tárgya: A koronás arany érdemkereszt átadása Fráter Erzsébet elnöknek, akit a közjótékonyaság terén szerzett érdemei elismeréséül, Ö Felsége, 1911. augusztus 10. kelt legfelsőbb elhatározásával, kitüntetett.

— **A berlini nagykövet beteg.** Bécsből táviratozzák, hogy Szögyény-Marich László gróf berlini osztrák-magyar nagykövet, aki néhány nap óta Bécsben tartózkodik, hirtelen megbetegedett. Állapota súlyos, bár közvetlen aggodalomra nem ad okot.

— **A Debreceni Társadalomtudományi Kör választmánya** folyó hó 28-án szombaton délután 5 órakor értekezletet tart. Napirend: a munkaprogramm.

— **Az igazságügyminiszter balesete.** Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy Székely Ferenc igazságügyminisztert tegnap baleset érte. A miniszter tegnap délután fél hat órakor villamoson ment a pénzügyi bizottság ülésére s amikor a parlament előtt levő villamos-megállóhelyen a még mozgó kocsiról leugrott, a kocsii lépcsőjén elcsuszott és a földre bukott, még pedig oly szerencsétlenül, hogy orrát és arcát véresre sebezte. Szébeny Antal országgyűlési képviselő sietett a miniszter segítségére, felemelte a földről és kocsin hazakisérte a Csengeri-utcai lakására. Székely Ferenc sérülései nem súlyosak, gyógyulásuk egy-két napot mégis igénybe vesz.

— **A vasutasok árvaháza és a drágasági pótlék.** Az országos vasutas szövetség debreceni kerülete holnap, szombaton délután 5 órakor választmányi ülést tart az államási étterem külön helyiségében. Az ülés iránt nagy érdeklődés mutatkozik s a választmány tagjai minden valószínűség szerint teljes számmal fognak megjelenni azon. Az érdeklődést indokoltá teszi az a felette fontos és nagy horderejű két ügy, amely a rendes folyó ügyeken kívül a tárgysorozatban szerepel. Így föl van véve a tárgysorozat rendjébe a vasutaság existenciális érdekeit igen közlelről érdeklő és ugy az egyeseket, mint a családokat felette nyomasztóan szorongató drágaság ügye: a drágasági pótlék iránti lépések előkészítése. Továbbá tárgysoron szerepel a debreceni kerület erkölcsi sulyát növelő nagyfontosságú ügy: a vasutas árvaháznak Debrecenben leendő fölállítása, az ez irányban teendő lépések előkészítése. Az egyéb, a vasutaság érdekeit szolgáló ügyeken kívül e két említett tárgy fontossága is kívánatosá teszi az ülésen való minél nagyobb számmal való megjelenést. Ez uton is kéri az elnökség a bizottsági tag urakat a megjelenésre.

— **Debrecen községi politikája** címen a IV. kerületi szociáldemokrata párt vitagyűlést rendez folyó hó 29-én délelőtt 10 órakor a Munkás-Otthonban (Margit-fürdő). E vitagyűlésen megbeszélés tárgyává fog tételni, hogy Debrecen községi politikájának iránya mennyiben alkalmazkodik az összlakosság érdekeihez. A vita keretében föl fog szólni több városi képviselő is.

— **A reformáció emléke.** A debreceni református főiskola október 31-én, a reformáció évforduló napján délelőtt 9 órakor a nagy templomban istentisztelettel egybekötött emlékünnepelet tart, melynek sorrendje a következő: 1. Fennálló ének, 37. dicséret 1. verse. 2. Előének, 70. dicséret 1., 7. verse. 3. Istennek háza ez. Révfy Gézától. Énekli a főiskolai énekhar. 4. Imádság és egyházi beszéd. Mondja S. Szabó József főgimnáziumi tanár. 5. Oh, Sion, légy csöndességben! Zenéjét írta P. Nagy Zoltán. Előadja a tani-

Gyapju szövetek legujabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott
árak mellett
szerezhetjük be

WEISZ ADOLF

posztókereskedőnél, Debreczen, Kossuth-u. 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

tóképző intézet énekkara. 6. Utóének. 88. dicséret 4. verse.

— **Az ügyészi megbízottak öröme.** Az ügyészi megbízottak nemrég küldöttséggel járultak Székely Ferenc igazságügyminiszter elé, kérve, hogy fizetésüket 400 koronáról 1000 koronára emelje. A miniszter teljesítette a kérést s az ügyészséghez intézett leiratában még azzal is meglepte az ügyészi megbízottakat, hogy bővített fizetésüket augusztus elsejétől kezdődő dátummal, tehát visszamenőleg három hónappal, utalja ki.

— **Tűz a kultuszminiszterjumban.** Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszterium első emeletén az egyik hivatalszobában tűz támadt, mely egy íróasztalt a rajta levő okmányokkal együtt elhamvasztott. A tüzet az V. kerületi tűzörség oltotta el.

— **Rablás az orosz államnyomdában.** Pétervárról táviratozzák, hogy az államnyomdából 260,000 rubel értékű bankjegy eltűnt. Ezt a pénzüsszeget 100 és 25 rubeles bankjegyekben, lepecsételt zsákokba tették, hogy ma átküldjék a birodalmi bankhoz. Az államnyomdának ebbe a helyiségébe csak magasrangú hivatalnokok léphetnek be, a rács és a Wertheim-zárak sértetlenek, tehát csak az alkalmazottak valamelyike követthette el a rablást.

— **Véletlenül föbelőtte magát.** Kulcsár Lajos 36 éves asztalosmester ma este hazatartott Olajúton levő lakására. Keresztül ment a Kossuth-utcai temetőn. Zsebében egy kis egycsővű pisztoly volt, melynek ravaszát felhuzta. — Valószínűleg megcsuszott és hogy egyensúlyát fenntarthassa, kezével ellensúlyozta magát, mely alkalommal keze a pisztolyt érte, ez elsült és az asztalos fejébe hatolt. A mentők a kórházba szállították. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— **Föld alá temetett tanár.** Selmechánnyáról táviratozzák: Tegnap délben egy óra tájban földbeomlás történt az új főiskola laboratóriuma előtt és a földomlás maga alá temette az éppen ott álló Farbaky Gyula főiskolai tanárt, aki a mélységbe zuhant, azonban megfeszített munka dacára is csak holtan került elő. A földbeomlás nagy robajjal történt és a következő pillanatban a közelben állók és elősietők megdermedve állottak a szerencsétlenség színhelyén. Az új építkezésnél dolgozó munkások a főiskolai hallgatók és a közönség támogatása mellett és az elősiető Réz Géza főiskolai tanár és Árkossy Béla főmérnök vezetése alatt nyomban hozzáláttak a mentési munkálatokhoz, egyben jelentést tettek a rendőrséghez és tüzoltósághoz, melyek részéről szintén segélyakció ment ki. A mentés éjfél után ért véget, amikor a homok alól kihúzták Farbaky holttestét.

— **Megmarta a kutya.** Hajduhadháziról jelentik nekünk: Ma délelőtt Pagdi József 30 éves hentessegéd a lakásukról a község házára tartott. Útközben egy kutyával találkozott, mely ráugrott és alaposan összemarcangolta. Beszállították a kórházba, az ebet pedig megfigyelés alá vették, mert alapos a gyanu, hogy veszett volt.

— **Felhívás.** Mindazok, kik a Fenyvesi Gyula úr Csokonay-utca 23. szám alatt levő üzletéből kifolyólag követelési igényekkel bírnak, amennyiben nevezettnek üzletét megvettem, azonnal jelentsek be követeléseiket dr. Fehér Mór ügyvéd úrnál, Piac-utca 71. sz. Tisztelettel Klein Jenő.

— **16 korona egy pár férfi cipő,** amíg a készlet tart, Györfi Testvéreknél, Piac-u. 30.

— **Megleppő szép nyakkendők 1 koronától fellebb** Frank Testvéreknél.

— **A Polgári Takarékos és Segélyszövetkezet** Debreczenben, Piac-utca 73. sz. f. évi augusztus hó 30-án megalakította a XVI-ik új évtársulatát, amelyre már a mai naptól kezdve betéti és kölcsönös és értékpapír fedezet mellett ház és földterületekhez, épít-

kezésekhez előnyös feltételek mellett igen olcsó hosszú lejáratú kisebb heti befizetésekkel könnyen törleszthető minden levonástól mentes kölcsönöket folyóít. Régi terhes tartozásokat előnyös feltételek mellett gyorsan convertál.

— **Modern fallképekben állandó** ujdonságok Thaisz Arthur papíráruházában.

— **Eladó szőlő a Sesta-kertben.** Értekezhetni Mayer Jenőnél a Mayer Jenő és Béla cég üzletében, Piac-utcán.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy **angol és francia**

nőruha divattermemet

József kir. herceg-u. 14. sz. alá helyeztem át.

Szives megkeresést kér

KATZ RÓZA

József kir. herceg-u. 14. sz.

Valódi amerikai cipők

a világhírű „King“ Quality gyártmány Bostonban. — Egyedüli terakata Debreczenben **Békés Lajos czégnél.**

Telefon 304.

Telefon 304.

Sunlight Szappan

Színes ruhák részére!

A legnemesebb nyersanyagokból előállítva, nem támadja meg a szövetet, csak a piszkot, de ezt alaposan, anélkül, hogy a ruha színe megfakulna, vagy eltűnne.

Kettős darab 30 fillérért.
Nyolcszögletű darab 16 fillérért.

255

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	888.25
Országos hitel	648.---
4 százalékos koronajáradék	90.80
Államvált	732.50
Jeladóbank	481.---
Rimamurányi	797.---
Salgótarjáni	674.---
Késméti vasút	800.---

Irányzat: Igen Szilárd.

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 5%, Berlin 4.1/2%, London 3.1/8%.

Budapesti gabonátőzsde.

Svare E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentése	---
Buna októberre	---
apriliára	11.99
Rosa októberre	---
apriliára	10.39
Zab októberre	---
apriliára	9.56
Tengeri májusra	8.54

Irányzat: Gyenge. Készárú 5 olcsóbb.

Helyi értékpapírok magánárfolyama.

Névár.	Összet.	1911. szolványekkel	Kor.
800	80	Debreczeni Első Tktár	900
200	18	Alföldi tktár	350
500	40	Ipar és Keresk. bank	505
200	18	Köszegvárosi bank	406
200	18	Takarék és Hitelintézet	350
200	14	Debreczeni Hitelbank	250
400	24	Általános Forgalmi Bank	---
200	10	Bankgyűlés	---
200	20	latvánmalom	700
200	10	Debr. Helyi vasút	---
200	18	Termény és érumaktár	---

Az egyetem és az Ingatlanl Értékesítő. A kultuszminiszter és a miniszterelnök tegnapi kijelentéseire, amelyek szerint a deb-

receni egyetem fölállítása immár eldöntött tény, természetesen az egyetem számára kijelölt hely szomszédságában levő telkek felé fordult a közérdeklődés. Elsősorban az Ingatlanl Értékesítő részvényei mutatják a tegnapi deputáció-járás hatását. Ennek a vállalatnak, mint ismeretes, 4000 négyzetölnyi telke van az egyetem helyének közvetlen szomszédságában, következésképp ennek a nagy kiterjedésű teleknek az ára szökött fel a legerősebb mértékben. Tudtunkkal 1800 koronával keresik a részvényeket.

Uj pénzüintézet. Mindössze néhány napja annak, hogy a debreceni részvénytársaságok és szövetségesek statisztikáját közöltük s hogy ugyanakkor kimutattuk, hogy a vidéki városok között Debreczenben van a legtöbb pénzüintézet. — már is hirt kell adnunk egy újabb ilyen jellegű alapításról. Most folyik ugyanis a „Ház- és földbirtokosok bankja“-nak szervezése. Az alapítók élén Hutflész Kázmér tekintélyes földbirtokos áll.

Az épülő Debrecen. Napról-napra hozzánk hirt újabb és újabb épületek emeléséről. Az Uj-utca 5. számú telken a tavasszal egy díszes, kétemeletes palota építését kezdik meg. A mai általános lakás-szükség alkalmából örömmel közöljük az ilyen híreket, mert minden új épület egy-egy lépéssel elősegíti a lakás-mizériák megszüntetését.

A Közgazdasági Bank részvényeiben mutatkozott kereslet immár ugyszólván teljesen megszűnt. A bank részvényeinek az árfolyama visszatért oda, ahol két héttel ezelőtt állott s ma már ismét 400 korona áron van forgalomban.

Mészhomok-téglagyár Hajduhadházon. Hajduhadházon — mint tudósítónk jelenti — Hadházy Zsigmond dr. ügyvéd elnöke alatt a napokban alakult meg a Hajduhadházi mézhomokkő téglagyár részvénytársaság, 200,000 korona alapítókéval. A vállalat naponként 12,000 darab téglát termel.

Élet a Sámsoni-uton. Aki két-három év óta nem látta a Vilmos-huszárlaktanya környékét és az annak folytatását képező Sámsoni-utat, az bizony alig-alig ismerné azt föl. Ahol akkor homokbuckák, hizlalók, meg szemétdombok állottak, ott ma nyüzsgő, eleven élet uralkodik. Egyre jobban benépesül ez a városrész, házsorok épülnek, utcák alakulnak, sőt üzletek, vendéglők teszik élénkké, forgalmassá ezt a vidéket. — Legújabbban pedig — s éppen ez az, ami e sorok megírására készített bennünket — a sorompó szomszédságában nagyobb szabású iparvállalat létesítésén fáradoznak.

A vasúti tarifatanfolyam. A Gyáriparosok Szövetsége által rendezendő vasúti tarifatanfolyam megtartása most már biztosítva van, az eddigi jelentkezésekkel. A tanfolyam november hó első felében nyílik meg és két hónapig tart s esetleg a hallgatók kívánságára még egy hóval díjtalanul meghosszabbítható. A részvételi díj a tanfolyamon összesen 30 korona. A tanfolyam, amelyen a vasúti üzletszabályzat, a díjszabási határozmányok és díjszabások legfontosabb gyakorlati érdekű részeit adja elő Gál Samu debreceni máv. tisztviselő, kiváló alkalmul fog szolgálni arra, hogy kereskedelmi és ipari alkalmazottak magukat e téren teljesen kiképezzék. A tanfolyamra még jelentkezni lehet a kereskedelmi és iparkamara hivatalában (Fő-utca 69. I. em.) A jelentkezők meghívót fognak kapni a megnyitás napjának együttes megállapítása céljából tartandó megbeszélésekre.

Villamos vasut a Homokkertben. A Debreceni Helyi Vasut igazgatóságához kérvény érkezett be, melyben a homokkerti birtokosság a villamos vasúti vonalnak a homokkerti főt mentén való meghosszabbítását kéri. Tekintettel arra a körülményre, hogy a homokkerti lakosok nagy része olyan iparvállalatoknál van alkalmazva, amelyek az ő lakhelyüktől távol esnek, a kérelem teljesítése esetén ez az új vonal is nagy forgalmat van hivatva lebonyolítani.

Uj

Piac
Ajánlja

Szab
Gyapj

Fel
Sas u

Cson
darabos
számra. V
lego

Jak

Wagg

Don
DEBR

Megér
Női d
kelm

Wagg

Pa

ujonnan
denféle é
teljes lak
szébb kiv

Batthyán

Friss v

Lám
Pla

üveg készletek.

Jó

porcell
és teá

Özv.
Telefon

Szíves
kornak
letokke
lékünk

ügyelet
Gyász

meghív

Uj Szücs és Szörmeáru üzlet.

MARTONFALVY EMILNÉ

Piacz-u. 58. sz. alatt. (Iparbank épületében.)

Ajánlja a legnagyobb választékban **boákat, karmantyukat, mullokat és mindennemű szörme árukat** a legolcsóbb szabott árakban.

Szabó iparos szaktársak!

Gyapju szövötteket és bélés árukat olcsón csakis

Fettmann Sándornál

Sas u. 4. szám alatt szerezhetik be.

Kohn S. Sándor

Hatvan-utca 41.

szobafestő, mázoló és tapétázó.

Elvállal e szakmába vágó minden munkát a legmodernebb kivitelben és legolcsóbb árak mellett. Vidékre mintákkal is készséggel szolgálok.

Csomagolt Vasaló szén

darabos és apró faszén, tűzifa aprítva és őlszámra. Valódi porosz kőszén és kovác kőszén legolcsóbb árban nához szállítva kapható

Jakobovits Testvéreknél

Hatvan-u. 9. — Telefon 280.

:: Waggon vételnél kedvezményes ár. ::

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Megérkeztek az őszi újdonságok

Női divat kelmék, Selyem ruha kelmék, Francia velezek, :: Bársonyok, Ruhadiszek. ::

Paczelt János

élővirág csarnoka

ujjonnan megnagyobbított helyiségében mindenféle élő virág, u. m. csokrok, koszorúk, teljes lakodalmi, temetkezési díszítéseket a legszébb kivitelben és legjutányosabb árban készít.

Batthyány-u. 6. Telefon 934.

Friss virághagymák most kaphatók.

Lám Sándor Debreczen,

Piacz-utca 5. — Telefon 191.

Üveg készletek.

Készlet a mosás szertek a legújabb formákban és minőségben.

Petroleum-lámpák kint és bent használatra. Az órai és teli órai világításnál nagy mennyiségben kaphatók. Kérem Paklison vannak.

Jour készletek

porcellánból, majolikából. — Kávés- és teás készletek. — Alpakka és ezüstölt evőeszközök.

Törlesztéses kölcsönöket

előnyös feltételek mellett folyósítat, a

Debreceni Közvetítőbank részvénytársaság (Piac-u. 32.)

November 1-től

Piac-utca 21. sz. a. Sesztina-házban.

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönség becses tudomására hozni, **Kazinczy-utca 2. szám** alatt egy a mai kor igényeit kielégítő

nőiruha varrodát nyitottam,

hol a legelegánsabb s legdivatosabb angol kosztümeket jótállás mellett pontosan készítem, úgy hogy a legkényesebb igényeket is kielégíthetem.

Kérem a m. tisztelt hölgyközönség b. megrendelését s bizalmát. Alázatos tisztelettel

Szilágyi Gyula
női szabó, Kazinczy-utca 2.

Jövő évi gipsszükségletét

legelőnyösebben szállít a legmodernebb berendezett Erdélyi Gipszművek

SÁTORI MÓR

Központi iroda: Budapest, IX., Dandár-utca 25.

Miért

ne fogadjunk el

M-á-ást!!

csak óriás

FEDÁK

CIPŐCRÉM-et?

Mert

szép fényt ad

Mert

Elegáns tőle a lábbeli

Mert

puhán

tartja

Mert

Nem rongálja

Mert

Vizhatlanná teszi

a bőrt

Mert

a legkényesebb izlést kielégíti és

Mert egy

Óriás Fedák

cipőcrém, mely 4-szer annyit tartalmaz, mint egy más doboz,

30 fillér-ért

ebben a drága világban az egyedül

olcsóság.

Özv. Dankó Béláné és Társa temetkezési vállalkozók.

Telefon szám: nappal 322. sz. (Kossuth-u. 15.) — (Éjjel 66. sz. Péterfia-u. 70.)

Szives tudomásul! Tisztelt üzletfeleink és a n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy **temetkezési intézetünket** a mai kornak megfelelően tetemesen megnagyobbítottuk, **új gyászkoosokkal, díszletekkel** szereltük fel. Teljes szoba behuzásokat új szabadalmazott készülékünkkel (esetről-esetre fertőtleníve) teljesen szegek nélkül végzünk.

Temetéseket, hullaszállításokat (Crematoriumba is) személyes felügyelet és közreműködés mellett végzünk. **Elvünk a tisztességes versenyt.** Gyásztes házaknál kegyeletisértően nem tolakodunk. Csakis személyes meghívásra jelentkezünk temetések felvételére végett.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 50 fillér, azontul minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szög 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozóknál tessék válszélyeseket osztani.

Levelezés.

„Nusi“ jellegre levél van a kiadóban.

Betöltendő.

Angol hölgy gyors sikerrel tanít és elvállal angol-német fordítási munkákat is. Értekezhetni Yongworth, Batthyányi-u. 6. Virág-üzletben.

Ügyes takarítóné kerestetik. Miklós-u. 49.

I. r. tanítónő kitűnő oklevéllel magántanulók oktatását, correpetálást elfogad. Czim a kiadóban.

Adás-vétel.

Valódi ementhall, trappista, magyaróvári, kárpáti és különféle csemogésajtók, teseni és hungari teavaj, uradalmi íróvaj kapható Deutsch Lajos fűszerkereskedésében Piac-utca 38.

Ha nincs pénz és szaksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükkör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Eladó szőlő a sestakertben. Értekezhetni Máyer Jenőnél a Máyer Jenő és Béla cég üzletében Piac-utcán.

Önt is érdekli! Női és férfi téli kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Kiány nincs mert cipőt, férfi öltönyt, kabátokat, női felöltőt, szőnyeget, női szöveteket, téli kendőket heti és havi részletekre kaphat Weisz és Princz részletáruházában Csapó-utca 27.

Egy majdnem új függőlámpa olcsón eladó. Miklós-utca 31.

Jókarban levő Schunda cimbalom eladó. Rákóczy-utca 10. Keres-téület.

Új állapotban levő selyem ruha, többféle kosztüm és ruhák sürgősen eladók Piac-u. 49. sz. alatt II. emeleten.

Lakás.

November 1-re egy szoba konyha, esetleg egy előszobából nyíló különbejárta butorozatlan szoba magános úri leány részére kerestetik. Ajánlatok az ár megjelölésével „Sürgős“ jellegre kéretnek a kiadóhivatalban.

Különféle.

Ha jót akar inni-enni. Csak Goldstein-hoz kell menni. Goldstein Bodegája Piac-utca 85. az. (Uj-utczában.)

Kalapos műhelyben mindenféle kalapok tisztítását, vasalását elvállalom, ugyszintén női kalapokat átalakítok divatos formára Piac-u. 38. Főposta mellett. Beliczay Lajos kalapos.

Schwarz Dániel a Városházával szemben ismét közvetít mindennemű árukat részletfizetésre.

Intelligens izr. urinőnél egy vagy két fiatal ember teljes ellátást nyerhet Arany János-utca 16.

Kosárlonoda, gyermekocsi raktár Kossuth-utca 25. Javításokat készítünk.

Férfi és női kalapok a legszebben tisztítatnak és javítatnak Békés Lajos kalapos műhelyében. Piac u 46. az udvarban.

Kitűnő házikoszt kihordásra kapható, Timár-u. 40. sz. alatt.

Az összes raktáron levő kézimunkák és harisnyák üzlet áthelyezése miatt, mélyen le-szállított áron adatkak el

Füstös Dezsőnél

Piac-u. 12.

Halló!

Ingyen nyakkendő!

Angol férfi öltönyt, felöltőt vagy téli kabátot rendelhet izléses kivitelben készen és méretek után két osztályban

25-30 | 40-50 kor-ért.

Nagy választék gyapjukelmékben. Ne mulassza el saját érdekében felkeresni ezen jó hírnévnek örvendő céget

FETTMANN SÁNDOR

Budapesti kész férfi-, fiu és gyermekruha áruház DEBRECZEN, Sas-utca 4. Kölcsonös-Segély. ő palota. Minden vevő egy a kész ruhához mint a rendelés után készült ruhákhoz ingyen kap egy divatos nyakkendőt.

Legnagyobb választék

harisnyákban

kötött és szövött árukban

Márton Gyula és Fia

ujjonnan berendezett úri és női divat üzletében Főter- és Simonffy-u. sarok, a városházával szemben. - Fiók üzlet nincsen.

Bársony,

selyem, csipke, keztü, harisnya leg-szebb, legdivatosabb, legolcsóbb

a Budapesti csipke áruház

Höküzletében, Sas-u. 4.

Kizárólag alkalmi vételék.

Naponta érkeznek újdonságok. Pontos, szolid kiszolgálás.

Gazdasági és Kereskedelmi Bank

Szövetkezet

DEBRECZEN, Kossuth u. 11. (a Kölcsonössegélyező Egylet volt helyisége) Zádor-féle ház. Kölcsonöket nyújt 5-15 évre betáblázás vagy kezesség mellett. A felek kényelmére elfogadja a kamatfizetést a törlesztéssel együtt hetenként is.

Behajtásra ellogadja a kereskedők és iparosok kintlevőségeit, esetleg azokra is kölcsönt nyújt.

Takarékbetétek után a legmagasabb kamatot ad.

Minden korona heti betét után 200 korona kölcsönt folyósít.

Biztosításokat felvesz: Elérés és elhalálozás, katonai szolgálat, leánykiházasítás és tüzkár esetére.

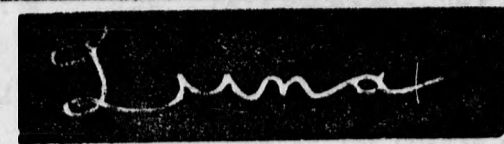
A biztosítások kölcsönrel is kombinálhatók.

A biztosítások már 400 koronától kezdve is eszközölhetők.

Gazdasági és Kereskedelmi Bank

Szövetkezet.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.

Tüneményes jelenség az ásvány és gyógyvizek terén

Próbálja meg!

Kapható: A fűszerkereskedelmi részv. társ.-nál Debreczenben.

Magyar bodega

Kossuth-u. 6.

A legszebb prágai sonka itt kapható.

Milliók

használgák

köhögés, rekedtség, katarrhus, elnyálkásodás, görcs és számarhurut ellen

KAISER-főle mell-karamellákat

3 fenyővel.

6050. közg. ig bizonyítvány orvo tól és magánostól birtosítják a sikert. Rendkívül jó ízű és kellemes Bonbon.

Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 60 fillér Kapható: Mihalovits J., Grósz Nagy Ferencz, Mauthner Alfréd, Kubek Sándor, Steiner Manó, Muraközy László, Harsányi Lajos gy gyszerészeknél, Jisa és Jóna és központi drogeriákban. Ujfenértón Trón Gyúánál, Ér-Mihályfalván Mátrai Akosnál.

Bort

bármily nagy mennyiségben veszek a legmagasabb napi árban.

Borbizományi üzlet

Miklós-utca 18.

Szőlő-oltványok

Szőlővesszők és Gleditschia (éles kerítésnek alkalmas) csemeték beszerzésére legmel. gebben ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő

Szücs Sándor fia szőlőtelepét Bihardiőszegen.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, egy ne vegyen addig oltványt vagy vesszőt, míg a fenti cég nagy képes árjegyzékét rem kért; ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzék minden szőlő birtokost érdekel hasznos tartalmánál fogva

Olcsó ár és pontos kiszolgálás. Számtalan elismerő levél.

A tisztelt érdeklődők a telep megtekintésére szívesen láttatnak.

Az „Első Biztosító Intézet katonai szolgálat esetére“ vezérképviselője.

Az „Első Biztosító Intézet katonai szolgálat esetére“ vezérképviselője.